

Опанування основами Go: Практичний посібник з освоєння мови Go

Розділ 6: Інтерфейси та поліморфізм

6.1. Розуміння інтерфейсів

В Go, інтерфейси є фундаментальним концептом, який дозволяє реалізувати поліморфізм та гнучкість у дизайні програм. Інтерфейс в Go визначається як набір методів, але він не реалізує ці методи - він тільки вказує, що інші типи повинні реалізувати.

Основи Інтерфейсів

Інтерфейс у Go визначається таким чином:

```
package simpleform

type Shape interface {
    Area() float64
    Perimeter() float64
}
```

У цьому прикладі, `Shape` - це інтерфейс, що вимагає від будь-якого типу, який вирішить його імплементувати, мати методи `Area()` та `Perimeter()`, обидва з яких повинні повертати `float64`.

Імплементація Інтерфейсів

6.2 Імплементація Інтерфейсів

Імплементація інтерфейсів у Go є важливим аспектом створення гнучкого та легко розширюваного коду. Це дозволяє різним типам взаємодіяти з уніфікованим інтерфейсом, що спрощує розробку і підтримку програм.

В Go, тип імплементує інтерфейс, якщо він реалізує всі методи інтерфейсу. Немає явного ключового слова "implements", як у деяких інших мовах; це відбувається автоматично.

Автоматична Імплементація

Як ми вже згадували, у Go імплементація інтерфейсу відбувається неявно. Тип імплементує інтерфейс, якщо він реалізує **всі його методи**.

Немає потреби в явно вказувати, що певний тип імплементує певний інтерфейс.

```
package myform

type Rectangle struct {
    Width, Height float64
}

func (r Rectangle) Area() float64 {
    return r.Width * r.Height
}

func (r Rectangle) Perimeter() float64 {
    return 2 * (r.Width + r.Height)
}

// Rectangle тепер імплементує інтерфейс Shape
```

Приклад Імплементації Інтерфейсу

Розглянемо інтерфейс Formatter:

```
package models

type Formatter interface {
    Format() string
}
```

Щоб імплементувати цей інтерфейс, тип має визначити метод Format(), який повертає string.

Наприклад:

```
package models

import "fmt"

type User struct {
    Name, Role string
}

// User імплементує інтерфейс Formatter
func (u User) Format() string {
    return fmt.Sprintf("%s (%s)", u.Name, u.Role)
}
```

Тепер будь-який екземпляр User може бути використаний там, де очікується Formatter.

Використання Інтерфейсів

Інтерфейси використовуються для створення коду, який може працювати з об'єктами різних типів, але які мають спільні методи. Це дозволяє писати функції та пакети, які не залежать від конкретних реалізацій типів.

```
package simpleform

import "fmt"

type Shape interface {
    Area() float64
    Perimeter() float64
}

type Rectangle struct {
    Width, Height float64
}

func (r Rectangle) Area() float64 {
    return r.Width * r.Height
}
```

```
}

func (r Rectangle) Perimeter() float64 {
    return 2 * (r.Width + r.Height)
}

func printArea(shapes ...Shape) {
    for _, shape := range shapes {
        fmt.Println(shape.Area())
    }
}

// Можна викликати printArea з будь-якими типами, які імплементують Shape
// printArea(Rectangle{Width: 3, Height: 4})
```

Функції та методи можуть приймати параметри типу інтерфейсу, що дозволяє їм працювати з будь-яким типом, який імплементує цей інтерфейс. Ще приклад:

```
package main

import "fmt"

type Formatter interface {
    Format() string
}

type User struct {
    Name, Role string
}

// User імплементує інтерфейс Formatter
func (u User) Format() string {
    return fmt.Sprintf("%s (%s)", u.Name, u.Role)
}

func PrintFormatted(f Formatter) {
    fmt.Println(f.Format())
}

func main() {
    // Можна передати User, оскільки він імплементує Formatter
    PrintFormatted(User{Name: "Аліса", Role: "Адміністратор"})
}
```

Переваги Інтерфейсів

Інтерфейси в Go забезпечують високий рівень абстракції та гнучкості у дизайні програм. Вони дозволяють реалізувати поліморфічну поведінку, спрощують тестування (завдяки змозі використовувати моки), та підвищують модульність та відокремленість коду.

Використання інтерфейсів:

- дозволяє створювати системи, які легко розширювати та модифікувати, не втрачаючи при цьому стабільноті та надійності.
- є ключем до ефективного застосування принципів SOLID в Go, зокрема принципу відкритості/закритості та принципу підстановки Лісков.

6.2.1 Стандартні Інтерфейси в Go

Go має кілька стандартних інтерфейсів, які використовуються у стандартній бібліотеці та широко прийняті у спільноті Go. Освоєння цих інтерфейсів може значно підвищити гнучкість та перевикористання вашого коду. До найбільш важливих стандартних інтерфейсів належать:

1. `Stringer`

Один з найбільш використовуваних інтерфейсів у Go - це `fmt.Stringer`. Цей інтерфейс використовується для конвертації об'єктів у рядки і має всього один метод:

```
type Stringer interface {
    String() string
}
```

Якщо тип імплементує `Stringer`, то його метод `String()` викликається автоматично, коли використовується з такими функціями, як `fmt.Println`.

2. `io.Reader` та `io.Writer`

Інтерфейси `io.Reader` і `io.Writer` відіграють ключову роль у введенні-виведенні даних:

```
type Reader interface {
    // Read заповнює р зчитаними даними та повертає кількість зчитаних
    // байтів
    Read(p []byte) (n int, err error)
}
type Writer interface {
    // Write записує р у вихідний потік та повертає кількість записаних
    // байтів
    Write(p []byte) (n int, err error)
}
```

3. `error`

Інтерфейс `error` є стандартним способом представлення помилок у Go:

```
type error interface {
    Error() string
}
```

Створення власних типів помилок, які імплементують цей інтерфейс, дозволяє передавати додаткову інформацію про помилку.

Перевірка Інтерфейсів на nil та Поширені Помилки

Перевірка інтерфейсів на nil в Go має деякі нюанси, які важливо розуміти, особливо коли мова йде про роботу з власними помилками.

Інтерфейс у Go є nil тільки тоді, коли і його тип, і значення nil. Це означає, що інтерфейс, який містить nil значення певного типу, не буде вважатися nil інтерфейсом.

Поширені Помилка при Поверненні Власного Еггог

Поширилою помилкою є повернення власного типу помилки, який може мати nil значення, але не розглядається як nil у контексті інтерфейсу еггог.


```
package main

import "fmt"

type MyCoolError string

func (e *MyCoolError) Error() string {
    return string(*e)
}

func newErr(in string) *MyCoolError {
    if in != "" {
        out := MyCoolError(in)
```

```
        return &out
    }
    return nil
}
func newCorrectErr(in string) error {
    if in != "" {
        out := MyCoolError(in)
        return &out
    }
    return nil
}

func checkErr(err error) error {
    return err
}

func wrappedError(err error) error {
    if checkErr(err) != nil {
        return fmt.Errorf("something went wrong : %w", err)
    }
    return nil
}

func main() {
    const okError = "ok, some error"
    var err error
    if err = checkErr(newErr(okError)); err != nil {
        // Prints "Not empty : error is [ok, some error]"
        fmt.Printf("Not empty : error is [%v]\n", err)
    }
    if err = checkErr(newErr ""); err != nil {
        // Prints: Hello Rob Pike: error is [<nil>] (*main.MyCoolError)
        fmt.Printf("Hello Rob Pike: error is [%v] (%T)\n", err, err)
    }
    if err = wrappedError(newErr ""); err != nil {
        // Prints: Hello Rob Pike: wrapped error is [something went wrong : <nil>] (*fmt.wrapError)
        fmt.Printf("Hello Rob Pike: wrapped error is [%v] (%T)\n", err,
err)
    }
    // Correct way
    if err = checkErr(newCorrectErr ""); err != nil {
        // Do not enter here
        fmt.Printf("Hello Rob Pike: error is [%v] (%T)\n", err, err)
    }
    if err = wrappedError(newCorrectErr ""); err != nil {
        // Do not enter here
        fmt.Printf("Hello Rob Pike: wrapped error is [%v] (%T)\n", err,
err)
    }
    if err = wrappedError(newCorrectErr(okError)); err != nil {
        // Correct way: wrapped error is [something went wrong : ok, some
error] (*fmt.wrapError)
        fmt.Printf("Correct way: wrapped error is [%v] (%T)\n", err, err)
    }
}
```

```
    }  
}
```

Рекомендації

Щоб уникнути таких помилок, важливо:

- Чітко розуміти різницю між `nil` значенням та `nil` інтерфейсом.
- Бути обережними при роботі з інтерфейсами та власними типами помилок.
- Перевіряти на `nil` не тільки інтерфейс, але й конкретне значення всередині інтерфейсу, якщо є така потреба.
- Уникати повернення вказівника на власний тип помилки, повертаючі явним чином `nil` як еггог

Розуміння цих нюансів є ключовим для написання надійного та безпечноного коду в Go.

6.3 Вбудова та Поліморфізм

У Go, вбудова дозволяє одним структурам включати інші, створюючи складні типи, які можуть використовувати поліморфізм через інтерфейси. Це дозволяє створювати гнучкі і легко розширювані архітектури.

Вбудова Структур

Вбудова структур в Go дозволяє одній структурі "наслідувати" поля або методи іншої структури. Це робиться шляхом вказівки типу без імені поля всередині структури:

```
package mperson  
  
type Person struct {  
    Name string  
    Age  int  
}  
  
type Employee struct {  
    Person  
    Position string  
}
```

У цьому прикладі, `Employee` має всі поля та методи `Person`, крім того, він додає своє власне поле `Position`.

Поліморфізм через Інтерфейси

Поліморфізм у Go досягається через інтерфейси. Це дозволяє писати функції, які можуть працювати з різними типами, поки ті типи імплементують потрібні інтерфейси.

```
package mperson

import "fmt"

type Person struct {
    Name string
    Age  int
}

type Talker interface {
    Talk() string
}

func (p Person) Talk() string {
    return "My name is " + p.Name
}

func ChatWith(t Talker) {
    fmt.Println(t.Talk())
}
```

Тут будь-який тип, який має метод `Talk()`, імплементує інтерфейс `Talker`, і може бути переданий у функцію `ChatWith`.

Вбудова Інтерфейсів

Інтерфейси також можуть бути вбудовані в інші інтерфейси, створюючи складніші інтерфейси:

```
package mperson

type Talker interface {
    Talk() string
}

type Walker interface {
    Walk() string
}

type WalkerTalker interface {
    Walker
    Talker
}
```

Тут `WalkerTalker` є інтерфейсом, який імплементується будь-яким типом, який має обидва методи: `Walk()` та `Talk()`.

Використання Вбудови для Поліморфізму

Використання будови структур та інтерфейсів у Go дозволяє створити потужні та гнучкі дизайни без строгого наслідування, яке є типовим для багатьох інших об'єктно-орієнтованих мов. Це забезпечує більшу модульність коду і дозволяє легко розширювати та змінювати поведінку програми без зміни існуючих компонентів.

Приклад Використання Будови та Поліморфізму

Створім приклад програми на Go, де ми використаємо будову та поліморфізм для розробки невеликої системи управління працівниками. У цій системі будуть різні типи працівників, кожен з яких має свою унікальну поведінку, але також спільні риси.

Крок 1: Визначення Базових Типів

Спочатку визначимо базовий тип `Person` та інтерфейс `Worker`:

```
package main

import (
    "fmt"
    "strconv"
)

// Базовий тип Person
type Person struct {
    Name string
    Age int
}

// Функція, що повертає опис особи
func (p Person) String() string {
    return p.Name + ", вік: " + strconv.Itoa(p.Age)
}

// Інтерфейс Worker з методом Work()
type Worker interface {
    Work() string
}
```

Крок 2: Визначення Конкретних Типів Працівників

Далі, створимо кілька структур для різних типів працівників, кожна з яких будовує `Person` та імплементує `Worker`:

```
package main

import (
    "fmt"
    "strconv"
)
```

```
// Базовий тип Person
type Person struct {
    Name string
    Age  int
}

// Функція, що повертає опис особи
func (p Person) String() string {
    return p.Name + ", вік: " + strconv.Itoa(p.Age)
}

// Інтерфейс Worker з методом Work()
type Worker interface {
    Work() string
}

// Менеджер
type Manager struct {
    Person
    Department string
}

func (m Manager) Work() string {
    return m.Name + " керує відділом " + m.Department
}

// Розробник
type Developer struct {
    Person
    Language string
}

func (d Developer) Work() string {
    return d.Name + " пише код на " + d.Language
}
```

Крок 3: Використання Поліморфізму

Тепер, коли у нас є наші структури, ми можемо написати функцію, яка приймає `Worker` і виконує їхній метод `Work`:

```
package main

import (
    "fmt"
    "strconv"
)

// Базовий тип Person
type Person struct {
```

```
Name string
Age int
}

// Функція, що повертає опис особи
func (p Person) String() string {
    return p.Name + ", вік: " + strconv.Itoa(p.Age)
}

// Інтерфейс Worker з методом Work()
type Worker interface {
    Work() string
}

// Менеджер
type Manager struct {
    Person
    Department string
}

func (m Manager) Work() string {
    return m.Name + " керує відділом " + m.Department
}

// Розробник
type Developer struct {
    Person
    Language string
}

func (d Developer) Work() string {
    return d.Name + " пише код на " + d.Language
}

func report(w Worker) {
    fmt.Println(w.Work())
}
```

Крок 4: Головна Функція

Нарешті, використовуємо наші типи у головній функції:

```
package main

/* skipped */

func main() {
    manager := Manager{
        Person: Person{"Аліса", 35},
        Department: "Розвиток",
    }
}
```

```
developer := Developer{
    Person: Person{"Боб", 30},
    Language: "Go",
}

report(manager)
report(developer)
}
```

У цій програмі ми створили базовий тип `Person` і інтерфейс `Worker`. Ми потім визначили два типи працівників: `Manager` і `Developer`, кожен з яких вбудовує `Person` і імплементує `Worker`. Головна функція `main` створює екземпляри цих типів і використовує функцію `report`, щоб продемонструвати поліморфізм.

6.4 Type Assertions та Type Switches

Type Assertions

Type assertion у Go - це операція, яка використовується для перевірки та перетворення типу значення інтерфейсу на більш конкретний тип. Це корисно, коли ви знаєте, що реальний тип значення всередині інтерфейсу може бути іншим.

Синтаксис Type Assertion

```
value, ok := x.(T)
```

- `x` - змінна типу інтерфейс.
- `T` - тип, на який ви хочете перетворити `x`.
- `value` - змінна нового типу `T`.
- `ok` - булева змінна, яка буде `true`, якщо перетворення успішне.

Приклад

```
package main

import "fmt"

func main() {
    var i interface{} = "Hello"

    s, ok := i.(string)
    fmt.Println(s, ok) // Виведе: Hello true

    f, ok := i.(float64)
```

```
    fmt.Println(f, ok) // Виведе: 0 false
}
```

Type Switches

Type switch - це конструкція, яка дозволяє перевірити кілька типів всередині одного switch виразу. Це корисно для визначення типу інтерфейсу, коли ви не знаєте заздалегідь, який саме тип він може мати.

Синтаксис Type Switch

```
switch v := x.(type) {
case T1:
// v має тип T1
case T2:
// v має тип T2
...
default:
// жоден з типів не співпав, v має той же тип, що й x
}
```

Приклад

```
package main

import "fmt"

func main() {
    var i interface{} = 7

    switch v := i.(type) {
    case int:
        fmt.Println("Ціле число:", v)
    case string:
        fmt.Println("Рядок:", v)
    default:
        fmt.Println("Інший тип")
    }
}
```

У цьому прикладі, `i` є інтерфейсом, який фактично містить `int`. Type switch визначає це і виконує відповідний блок коду.

Використання Type Assertions та Type Switches

Type assertions та type switches є потужними інструментами в Go для роботи з абстрактними типами інтерфейсів. Вони дозволяють розробникам безпечно перевіряти та маніпулювати типами в рантаймі, що робить код більш гнучким і робить можливим поліморфічну поведінку.